

Arş. Gör. Şule Yıldız

Arş. Gör. Nevran Karaca

Türkiye'deki Serbest Muhasebeci ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odaları Web Sitelerinin Değerlendirilmesine İlişkin Bir Araştırma

Arş. Gör. Şule YILDIZ
Arş. Gör. Nevran KARACA
Sakarya Üniversitesi, İİBF.

Özet

Web siteleri, her alanda olduğu gibi muhasebe dünyasında da giderek artan bir şekilde bilgi sunma aracı olarak kullanılmaktadır. Çalışmanın konusunu oluşturan muhasebe meslek odaları, gerek meslek mensuplarıyla mesleki bilgi paylaşımı gerekse potansiyel meslek mensuplarına meslek tanıtımı, staj uygulamaları vb. konularda bilgi verme amacıyla iletişim aracı olarak web sitelerinden yararlanmaktadırlar.

Bu çalışmada Türkiye'de faaliyet gösteren SMMM Odalarının web sitelerinin içerik analizi; Kurumsal Bilgi, İletişim, Güncellik, Site Özellikleri, Sosyal Konular, İnsan Kaynakları, Katılım, Dayanışma ve Demokratikleşme, Finansal Bilgi, Yayınlar, Mesleki Bilgiler, Staj ve Eğitim kategorilerini içerecek şekilde yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İnternet, web siteleri, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odaları, içerik analizi.

Abstract (An Evaluation Research About Chamber Of Certified Public Accountants' Web Sites In Turkey)

Internet web sites are used for information presentation device increasingly in accounting world as in many areas. Accounting Occupation Chambers, the subject of this study, uses web sites as an effective communication device to give information about occupation introduction, training applications to their potential occupation members and occupational information sharing with their member. In this study the web sites of Turkish Certificated Public Accounts are analysed about their context according to categories like institutional information, communication, actuality, financial information, social subjects, human resources, information supply, participation solidarity and democracy, training, the characteristics of the site.

Key Words: Internet, web sites, Chamber of Certified Public Accountants, content analysis.

1. Giriş

Son yıllarda bilgi ve iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişim birçok alanda olduğu gibi muhasebe dünyasında da farklı etkilere neden olmaktadır. Küresel iletişim ağlarının başında gelen İnternet ve bu doğrultuda kurulan internet web siteleri, dünyanın her

yerinden erişilebilirlik sağlama ve beklenen muhasebecilik fonksiyonlarını yerine getirmede pek çok SMMM Odası tarafından kullanılmaktadır.

SMMM Odalarının interneti etkin kullanımı iki açıdan önemlidir. Bir yandan, internetin etkin kullanımı, muhasebe mesleğinin toplum tarafından

daha doğru bir şekilde tanınmasına ve değerlendirilmesini sağlarken, diğer yandan da evrensel bir mesleğe sahip olan muhasebecilerin kendi meslekleriyle ilgili gelişmeleri ve bilgileri kısa zamanda en az maliyetle edinmelerine yardımcı olur.

Dolayısıyla yapılacak çalışma, meslek odalarının muhasebe mesleğinin toplumda saygınlık kazanması ve kurum imajının artırılmasında interneti ne ölçüde etkin kullanabildiğini tespit etmenin yanında, meslek mensuplarının beklentilerine ne ölçüde cevap verebildiklerinin de ortaya konulması açısından yarar sağlayabilecektir.

2001 yılında yapılan bir araştırmaya göre, muhasebe meslek mensuplarının meslek odalarından beklentileri şöyle sıralanmaktadır (Yükselen ve Suadiye, 2001, 19):

- Mesleği ilgilendiren tüm mevzuatla ilgili değişikliklerin seminer şeklinde tartışılarak sunulması,
- Muhasebe ile ilgili konularda üniversite destekli uygulamaya dönük eğitim çalışmaları,
- Meslek mensuplarının mesleğe uyumu, stajyerlere yönelik muhasebe eğitimi ve sınavlara hazırlık eğitimi,
- Meslek mensuplarının sıkça karşılaştıkları sorunlarla ilgili eğitim çalışmaları,
- Resmi dairelerde sorunların çözümüne yardımcı olacak hukuki bilgilerin verilmesi,
- Meslek mensupları arasında iletişimi (etkileşimi) geliştirecek toplantı, gezi vb. etkinlikler,
- Mali tatil konusunda çalışmalar,
- Meslek mensupları konusunda haksız rekabetin önlenmesi.

Bu beklentilerin karşılanma düzeyinin tespit edilebilmesi noktasında, yapılacak içerik analizi yol gösterici olabilecektir.

Bu doğrultuda çalışmada, bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak SMMM Odalarının daha iyi tanıtım, iletişim, dayanışma, katılım, bilgi ve hizmet sağlamada internet

sitelerini ne ölçüde etkin kullandıklarının ortaya konulması amaçlanmaktadır. Çalışmada internet sitelerinin içerik analizleri yapılırken ortaya konulan bulguların ve bu doğrultuda yapılan önerilerin amacı muhasebe dünyasına katkıda bulunabilmektir.

2. İnternet ve SMMM

İnternet günümüz bilgi toplumunda bilgi teknolojisinin en önemli araçlarından biridir. İnternet, en genel tanımıyla, birçok bilgisayar sisteminin birbirine bağlanmasıyla ortaya çıkan, fiziksel mekandan bağımsız bir iletişim ağı ve dev bir bilgi kaynağıdır. İnternetin hızlı bir biçimde yayılması, kullanıcı sayısındaki artış, internet ve kurumlar arasındaki değişik ilişkilerin kurulmasına neden olmuştur. Nitekim e-devlet, e-işletme, e-egitim, e-pazarlama gibi güncel kavramlar bunun bir göstergesi olarak değerlendirilebilir (Gümüş ve Benli, 2005, 309).

Bu şekilde, işletme düzeyinden devlet kurumlarına kadar çeşitli düzeylerde ve farklı alanlarda etkilere neden olan iletişim teknolojisi ve internet kullanımı muhasebe alanında da farklı uygulamaların oluşmasına neden olmuştur. "e-beyanname", "e-bildirge", "web temelli muhasebe" sistemleri ve TÜRMOB tarafından sunulan internet tabanlı LUCA muhasebe programı gibi uygulamalar teknoloji-muhasebe etkileşimi sonucu ortaya çıkmakta ve muhasebe meslek mensuplarını bu konuda kendilerini geliştirmeleri için zorlamaktadır.

Meslek mensuplarının il bazında örgütlenmesi TÜRMOB'a bağlı SMMM Odaları olarak karşımıza çıkmaktadır. 3568 sayılı 1989 tarihli Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu 14.maddesine göre, Serbest muhasebeci malî müşavirler ve yeminli malî müşavirlerin odaları ayrı ayrı kurulur.

Serbest muhasebeci malî müşavirler ve yeminli malî müşavirler odaları, bu Kanunda yazılı esaslar uyarınca meslek mensuplarının ihtiyaçlarını karşılamak, melse-kî faaliyetlerini kolaylaştırmak, bu

meslek-lerin genel menfaatlere uygun olarak geliş-mesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve iş sahipleri ile olan iliş-kilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak amacıyla kurulan, tüzelkişiliğe sahip, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır (SM, SMMM,YMM Kanunu, md:14).

Meslek odalarının bu temel amaçlar doğrultusunda; bilgi sağlamada, yeni üyelerle ulaşarak katılımı artırmada, mesleki gelişime katkı sağlayacak eğitim ve seminerlerden meslek mensuplarını haberdar etmede, kamuoyuna karşı kurumsal imajın artırılmasında ve uluslararası boyuta ulaşmada kullanabilecekleri en etkin araç-lardan biri internet web siteleridir.

Web siteleri, belli bir kişiye veya kuruma ait web sayfalarında oluşur. Üç tür web sitesi vardır: Bilgi amaçlı, pazarlama amaçlı ve tanıtım amaçlı. İyi tasarlanmış bir web sitesi, tanıtım bütçesinden tasarruf, zaman tasarrufu, fırsat eşitliği, bilgi kaynaklarının zenginliği, karşılıklı etkileşim ve uluslararası erişim gibi üstünlükler sağlamaktadır (Anbar, 2003).

ABD'de şirketlerin Web sayfası geliştirme nedenleri olarak şu amaçlar belirlenmiştir (Kırçova, 1999, 60):

- Mal ve hizmetlerle ilgili bilgi sağ-lama
- Pazar imajını artırma
- Ürün ve hizmet satışı sağlamak
- Marka hakkının kazanılması
- Müşteriye hizmet vermek
- Maliyetleri düşürmek
- Yeni pazarlar bulmak
- Reklam
- Müşteri kabulünde hız kazanmak
- Yeni müşterileri cezbetmek ve tutmak
- Yeni dağıtım kanalları bulmak
- Geleneksel işletme yöntemlerinden parasal tasarruf
- Müşteri ve tedarikçi işletmeler arasında stratejik işbirliği kurmak
- Müşteri ihtiyaçlarını araştırmak

- Yeni hizmet fırsatlarına imkan sağlamak
- Tedarikçi işletmelerle ilişki kurmak
- Pazarla ilgili bilgi ve düzenlemelerin işletmeye hızlı akışı

Doğaldır ki, yukarıda işletmeler açısından ele alınan site kurma amaçları, birer meslek odası olan SMMM Odaları açısından farklılaşacaktır. Özel sektör işletmeleri için öncelikli olan satış yapma ve yeni pa-zarlar bulma gibi amaçlar yerine, SMMM Odalarında bilgi sağlama ve iletişim kurma, web sitesi kurma nedeni olarak daha ön plana çıkacaktır.

Kısaca, Odalar tarafından oluşturulan Web sitelerinin amaçları şöyle özetlenebilir (Şengel, 2005, 176):

- Mesleki bilgi paylaşımı
- Mesleğin tanıtımı
- Küresel iletişim olanağı
- Meslek mensuplarıyla daha iyi iletişim
- İletişim masraflarından tasarruf
- Güncel mevzuat ve stajlar hakkında bilgi verme
- Ekonomik ve bilimsel bilgilerin paylaşımı
- Oda üyelerinin görüşlerini alma, oda duyurularını yapma ve işbirliği.

3. Araştırmanın Modeli ve Metodolojisi

Bu çalışmada, internetteki SMMM Odaları web siteleri içerik analizi yöntemi ile değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Nitel analiz tekniklerinden biri olarak kabul edilen İçerik Analizi, dokümanların, mülakat dökümlerinin ya da kayıtlarının karakterize edilmesi ve karşılaştırılması için kullanılan bir tekniktir. Amacı, katılımcıların görüşlerinin içeriklerini sistematik olarak tanımlamaktır. Böylece, içerik analizi, araştırmacıyı toplanan verilere aşına etmekte ve ayrıca verilerin daha ileri analizler için kullanılmasını kolaylaştır-maktadır (Altunışık ve diğerleri, 2004, 234).

Bu çerçevede içerik analizi yoluyla veriler tanımlanmaya, verilerin içinde saklı olabilecek gerçekler ortaya çıkarılmaya çalışılır. İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde organize ederek yorumlamaktır (Yıldırım, Şimşek,1999, 162).

Uygulamada, bir web sitesinin analiz edilmesinde kullanılan, herhangi bir kurum tarafından geliştirilmiş ve kabul görmüş standartlar yoktur. Analizi yapan kişi veya kuruluş, bir web sitesinde olması gereken genel kriterlere göre, kendi bilgisi dahilinde bir değerlendirme yapabilir (Bilge, 2004, 569). Fakat farklı kurumlarca düzenlenen yarışmalarda (Altın Örümcek Web Yarışması, TÜBİTAK Web Sitesi Yarışması gibi) bir web sitesinin analizinde kullanılacak kriterler belirlenmekte ve bu kriterlere göre değerlendirme yapılmaktadır. Bu yarışmalarda kullanılan kriterlerden biride çalışmanın konusunu oluşturan içerik değerlendirilmesidir. Bu ana kriter altında, amaç, kullanıcı etkileşimi ve bilginin işlenmesi ve yazılı ifadeler alt kriterleri mevcuttur.

Bu çalışmada, SMMM Odalarına ait internet sitelerinin etkinliğinin değerlendirilmesi amacıyla içerik analizinde kullanılan kriterler, Robbins ve Stylianou (2003) ile Bayraktaroğlu ve Mert (2003) tarafından yapılan çalışmalarda kullanılan modele dayandırılmıştır. Bunun yanı sıra web

siteleri ziyaret edilerek ilave kriterler de tarafımızca oluşturulmuştur.

Web sitelerinin, görsel tasarım, estetik ve güzellik, site yazılı ifadelerde gramere dikkat etme, sayfa düzenlemesi ve planlaması gibi web tasarım kriterleri açısından incelenmesi çalışma konusu dışındadır. Kısaca internet sitelerinin biçimsel yönden değerlendirilmesi yapılmamıştır.

Son yıllarda internet web sitelerinin içerik analizi pek çok araştırmaya konu olmuş, fakat SMMM Odalarının internet teknolojilerini kullanım etkinliğine yönelik araştırma sayısı sınırlı kalmıştır. Bu konuda ulaşılabilen tek çalışma 2005 yılında Salim Şengel tarafından yapılan içerik analizidir. 2005-2007 yılları arasında web sitesi aktif hale gelen odaların da çalışmaya dahil edilmesi, farklı kriterlerin eklenmesi ve objektiflik - ölçülebilirlik açısından bazı kriterlerin (genel renk uyumu gibi) çıkarılması bu çalışmanın güncelliği ve farklılığı noktasında önemlidir.

Bu çerçevede Türkiye'deki web sitesi yayın halinde olan 53 SMMM Odasının web sayfalarının içerik analizi yapılmıştır. SMMM Odalarına ait web sitelerinin her biri ayrı ayrı ziyaret edilmiş ve belirlenen değerlendirme kriterlerine göre içerik analizi yapılmıştır. 17 SMMM Odası, web sitelerinin bulunmaması veya yapım aşamasında olması nedeniyle değerlendirme dışı kalmıştır. İnternet Sitelerinin İçerik özelliklerine ilişkin çalışmada kullanılan kriterler aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: İçerik Özellikleri

Kurumsal Bilgi	Tarihçe
	Vizyon
	Misyon
	Organizasyon Yapısı
	Başkanın Mesajı
	Oda kurulları
	Basın Bildirileri
	Oda Duyuruları
	Odanın Bulunduğu İlin Tanıtımı

İletişim	Telefon Numarası
	Faks
	e-mail
	Merkez Adresi
	Sıkça Sorulan Sorular
	Online yorum veya öneri formu
Güncellik	Son Güncellenme Tarihi
	Güncel Haberler
	Güncel Duyurular
Site Özellikleri	Ziyaretçi Sayısı
	Logosu
	Slogan
	Hızlı Erişim
	Dosya İndirme Olanakları
	Dosya İndirme Kolaylığı
	Linkler
	Arama motoru
Sosyal Konular	Kültürel konular
	Yabancı Dil Desteği(Türkçe-İngilizce)
	Toplumsal Duyarlılık
İnsan Kaynakları	Personel Hakkında Bilgi
	Görev Tanımlamaları
	İstihdam Fırsatları ve İlanları
Katılım, Dayanışma ve Demokratikleşme	On-line üyelik
	Üye listesi
	On-line anket
	Forum
	Üyelere özel giriş alanı
	Haber alarmı
	Diğer odalarla bağlantı
Finansal Bilgi	Mali Tablolar
Yayınlar	Oda bülteni
	Makale
	Dergi
	Kitap
	Tez
	Oda tarafından yayınlanan dergi-kitap
Mesleki Bilgiler	Mevzuat
	Muhasebe Standartları
	Uluslararası Mesleki Kuruluşlar
	Mali Takvim
	Mali Rehber
	Mesleki Ücret Tarifesi
	Ekonomik Veriler
	Sosyal Güvenlik Bilgileri
	Matbu formlar

Staj	Staj Yönetmeliği
	Stajyer Olabilme Koşulları
	Sınav Yönetmeliği
	Sınav Takvimi
	Başvuru Formları
	Sınav Sonuçları
	Mesleki Sınavlarda Çıkmış Sorular
Eğitim	SMMMM Staja Başlama Hazırlık Kursu
	SMMMM Yeterlilik Sınavı Hazırlık Kursu
	YMM Kursu
	Oda Seminerleri
	Panel
	Sempozyum
	Meslek Dışı Kurslar

İncelenen SMMM Odaları ve internet site adresleri Tablo 2’de görüldüğü gibidir:

Tablo 2: İçerik Analizine Tabi Tutulan İnternet Siteleri

Adana SMMM Odası	http://www.adana.smmmo.org.tr
Afyon SMMM Odası	http://www.afyon.smmmo.org.tr
Aksaray SMMM Odası	http://www.aksmmmo.org
Amasya SMMM Odası	http://www.amasya.smmmo.org.tr
Ankara SMMM Odası	http://www.asmmmo.org.tr
Antalya SMMM Odası	http://www.antalya.smmmo.org.tr
Aydın SMMM Odası	http://www.aydin.smmmo.org.tr
Balıkesir SMMM Odası	http://www.balikesir.smmmo.org.tr
Bartın SMMM Odası	http://www.bartın.smmmo.org.tr
Bilecik SMMM Odası	http://www.bilecik.smmmo.org.tr
Burdur SMMM Odası	http://www.burdur.smmmo.org.tr
Bursa SMMM Odası	http://www.bursa-smmmo.org.tr
Çanakkale SMMM Odası	http://www.canakkale.smmmo.org.tr
Çorum SMMM Odası	http://www.corumsmmmo.org.tr
Denizli SMMM Odası	http://www.denizlismmmo.org.tr
Diyarbakır SMMM Odası	http://www.diyarbakirsmmmo.org.tr
Düzce SMMM Odası	http://www.duzce.smmmo.org.tr
Edirne SMMM Odası	http://www.edirne.smmmo.org.tr
Elazığ SMMM Odası	http://www.elazig.smmmo.org.tr

Erzincan SMMM Odası	http://www.erzincan.smmmo.org.tr
Erzurum SMMM Odası	http://www.erkurumsmmmo.org.tr
Eskişehir SMMM Odası	http://www.eskisehir.smmmo.org.tr
Gaziantep SMMM Odası	http://www.gaziantep.smmmo.org.tr
Hatay SMMM Odası	http://www.hatay.smmmo.org.tr
Isparta SMMM Odası	http://www.isparta.smmmo.org.tr
İstanbul SMMM Odası	http://www.ismmmo.org.tr
İzmir SMMM Odası	http://www.izmir.smmmo.org.tr http://www.izsmmmo.com
Karabük SMMM Odası	http://www.karabuk.smmmo.org.tr
Karaman SMMM Odası	http://www.karamansmmmo.org
Kastamonu SMMM Odası	http://www.kastamonu.smmmo.org.tr
Kayseri SMMM Odası	http://www.kayseri.smmmo.org.tr
Kocaeli SMMM Odası	http://www.kocaelismmmo.org.tr
Konya SMMM Odası	http://www.ksmmmo.org.tr
Malatya SMMM Odası	http://www.malatya.smmmo.org.tr
Manisa SMMM Odası	http://www.manisa.smmmo.org.tr
Mardin SMMM Odası	http://www.mardin.smmmo.org.tr
Mersin SMMM Odası	http://www.mersinsmmmo.org.tr
Muğla SMMM Odası	http://www.mugla.smmmo.org.tr
Nevşehir SMMM Odası	http://www.nevsehirsmmno.org.tr
Ordu SMMM Odası	http://www.ordu.smmmo.org.tr
Rize SMMM Odası	http://www.rize.smmmo.org.tr
Sakarya SMMM Odası	http://www.sakaryasmmmo.org
Samsun SMMM Odası	http://www.samsun.smmmo.org.tr
Sinop SMMM Odası	http://www.sinop.smmmo.org.tr
Sivas SMMM Odası	http://www.sivas.smmmo.org.tr
Tekirdağ SMMM Odası	http://www.tekirdag.smmmo.org.tr
Trabzon SMMM Odası	http://www.trbsmmmo.org.tr
Şanlıurfa SMMM Odası	http://www.sanliurfa.smmmo.org.tr
Uşak SMMM Odası	http://www.usak.smmmo.org.tr
Van SMMM Odası	http://www.vansmmmo.org.tr/
Yalova SMMM Odası	http://www.yalova.smmmo.org.tr
Yozgat SMMM Odası	http://www.yozgat.smmmo.org.tr
Zonguldak SMMM Odası	http://www.zsmmmo.org.tr

4. Araştırma Sonuçları

Yapılan analiz sonucu elde edilen bilgiler Tablo 1’de yer alan ana kriterler açısından ayrı ayrı aşağıda tablolar halinde incelenmiştir.

4.1. Kurumsal Bilgi

Değişkenler	Toplam Sayı	Var		Yok	
		Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Tarihçe	53	15	28.3	38	71.7
Vizyon	53	2	3.8	51	96.2
Misyon	53	2	3.8	51	96.2
Organizasyon Yapısı	53	3	5.7	50	94.3
Başkanın Mesajı	53	20	37.8	33	62.2
Oda kurulları	53	49	92.4	4	7.6
Basın Bildirileri	53	15	28.3	38	71.7
Oda Duyuruları	53	36	68	17	32
Odanın Bulunduğu İlin Tanıtımı	53	12	22.6	41	77.4

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere, kurumsal bilgi içerik özelliği açısından yapılan incelemede, vizyon, misyon ve organizasyon yapısı gibi özelliklere yalnızca 2-3 sitede yer verildiği, tarihçe, basın bildirileri ve başkanın mesajı için ise linkler verilmeye başlandığı görül-

mektedir. Oda kurulları ile ilgili bilgi hemen hemen her sitede (%93) bulunmakta, odaya üye olan meslek mensupları için önemli sayılabilecek haberlerin yer aldığı “oda duyuruları” özelliği ise sitelerin %32’sinde yer almamaktadır.

4.2. İletişim

Değişkenler	Toplam Sayı	Var		Yok	
		Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Telefon Numarası	53	47	88.7	6	11.3
Faks	53	43	81.1	10	18.9
e-mail	53	36	68	17	32
Merkez Adresi	53	43	81.1	10	18.9
Sıkça Sorulan Sorular	53	1	1.9	52	98.1
Online yorum veya öneri formu	53	22	41.5	31	58.5

İletişim özelliği açısından, sitelerin çoğunda telefon numarası, faks, adres ve e-mail bilgileri yer almaktadır. “Sıkça sorulan sorular” sayfasına ise 1 sitede yer verilmiş olup, bu tarz sorulara cevap niteliğinde olabilecek bilgiler için bazı sitelerde “danışma soru-cevap” ve “uz-man görüşü” şeklinde bölümler düzenlenmiştir. Burada dikkat çeken bir nokta da bazı

sitelerde “ziyaretçi defteri” olarak yer alan Online yorum veya öneri formu özelliğinin sitelerin yaklaşık % 60’ında bulunmamasıdır. SMMM Odalarının, meslek mensuplarının odadan beklentilerini tespit edebilmeleri, bu doğrultuda site içeriklerinin zenginleştirilebilmesi için bu özelliğin sitelerde yer alması oldukça önemlidir.

4.3 Güncellik

Değişkenler	Toplam Sayı	Var		Yok	
		Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Son Güncellenme Tarihi	53	2	3.8	51	96.2
Güncel Haberler	53	34	64.2	19	35.8
Güncel Duyurular	53	38	71.7	15	28.3

Güncellik açısından değerlendirme yapıldığında, “son güncellenme tarihi” nin sadece iki sitede yer alması odaların güvenilirlik açısından toplum tarafından olumsuz algılanmasına neden olabilecektir. Ayrıca bu durum odaların ziyaret edilme oranını aşağı çekecektir. Bu doğrultuda oda web sitelerinden bilgi talep düzeyinin artırılabilmesi için veri-lerin güncel tutulduğuna ilişkin ibarenin özellikle

sitenin açılması esnasında görünmesi site kullanım oranını artıracaktır. Mesleğe ilişkin güncel bilgileri içeren “Güncel duyurular” bölümünün sitelerin yaklaşık %72’sinde yer alması ise bir bilgi sitesi niteliğinde olan odaların bilgi sağlama fonksiyonlarını yerine getirdiklerinin bir göstergesi olarak kabul edilebilir.

4.4 Site Özellikleri

Değişkenler	Toplam Sayı	Var		Yok	
		Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Ziyaretçi Sayısı	53	29	54.7	24	45.3
Logosu	53	24	45.3	29	54.7
Slogan	53	3	5.7	50	94.3
Hızlı Erişim	53	46	86.8	7	13.2
Dosya İndirme Olanakları	53	38	71.7	15	28.3
Dosya İndirme Kolaylığı	53	37	70	16	30
Linkler	53	44	83	9	17
Arama motoru	53	14	26.4	39	73.6

Site özellikleri açısından yapılan incelemede, sitelerin yarısına yakın bir kısmının kendilerine ait bir logosu olması, odaların kurumsallaşma süreci bakımından olumlu bir gösterge olarak değerlendirilebilir. Sitelerin yaklaşık %95’inin bir slogana sahip olmaması ise dikkat çekici bir unsurdur. Halbuki bir oda, toplumdaki olumlu imajını artırmak ve mesajını ilgili kitlelere etkin bir biçimde ulaştırabilmek için sloganı önemli bir araç olarak kullanabilir. Ayrıca, sitelere erişimin

hızlı olması, ziyaretçi sayısına sitede yer verilmesi, dosya yükleme olanakları ve kolaylığının yüksek düzeyde olması, meslek mensuplarının her an ihtiyaç duyabileceği bazı linklerin (Maliye Bakanlığı, SSK, Bağ-Kur vb) bulunması yine odanın web sitesinin kullanım düzeyinin ve oda imajının artması açısından önemlidir. İncelenen sitelerde ilgili kıstaslar açısından oranların yüksek olması sevindirici bir gelişmedir.

4.5 Sosyal Konular

Değişkenler	Toplam Sayı	Var		Yok	
		Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Kültürel konular	53	19	35.8	34	64.2
Yabancı Dil Desteği(Türkçe-İngilizce)	53	0	0	53	100
Toplumsal Duyarlılık	53	10	18.9	43	81.1

Sosyal konular site özelliği içinde yer alan kültürel konular ve toplumsal duyarlılık ile ilgili ögelere sitelerde yeterli düzeyde olmasa da yer verilmektedir. Toplumsal duyarlılık anlamında yorumlanabilecek ögeler olarak, teröre ve uyuşturucuya karşı emniyet müdürlükleri tarafından yapılan açıklamalara yer verilmesi, Avrupa Birliği Eğitim merkezleri ile birlikte yapılan eğitim çalışmaları, odanın, bulunduğu ilin gelişimi için yapılan kapman-yalara destek veren ibarelere sitede yer vermesi vb. kastedilmektedir. Bu tür konulara oda sitelerinde daha çok yer verilmesi, odaların kendilerini topluma ifade etmeleri ve imajlarının artırılmasında olumlu bir etki yaratacaktır. Burada belirtilmesi gereken bir nokta da, odaların mesleğin gelişimine ilişkin önerilerini TÜRMOB'a iletmelerinin mesleğin gelişimi açısından faydalı olabileceği konusudur. Yine kültürel ve sosyal faaliyetler olarak yorumlanan, meslek

odaları arası futbol turnuvaları, kokteyller ve piknikler düzenlenmesi, geziler ve çeşitli yarışmalar yapılması, meslek mensupları arasında iletişimi geliştirecek etkinlikler arasındadır. Yapılan incelemede odaların yaklaşık % 64'ünün bu tür etkinliklere yer vermediği tespit edilmiştir. Bu durum ise oda üyeleri arasındaki işbirliği ve iletişimin güçlenmesine engel olabilecektir.

Yine, yapılan incelemeye göre sitelerin hiçbirinde yabancı dil desteği bulunmamaktadır. Bu durumda, web sitelerinin kurulma amaçlarından olan, mesleki bilgi paylaşımı, mesleğin tanıtımı, iletişim olanağı, meslek mensuplarıyla daha iyi iletişim, ekonomik ve bilimsel bilgilerin paylaşımı ve işbirliği gibi alanlarda ulusal düzeyde katkı sağlanabilmekte, uluslar arası alanda odaların kendini tanıtmaları ve prestij kazanabilmesi mümkün olamamaktadır. Bu açıdan, bu eksiklik bir an önce giderilmelidir.

4.6 İnsan Kaynakları

Değişkenler	Toplam Sayı	Var		Yok	
		Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Personel Hakkında Bilgi	53	9	17	44	83
Görev Tanımlamaları	53	1	1.9	52	98.1
İstihdam Fırsatları ve İlanları	53	17	32	36	68

“İnsan kaynakları” ile ilgili bilgi ise çok az sitede yer alırken, bazı sitelerde de yapım aşamasındadır. Özellikle oda çalışanları ve yapılan işlerle ilgili bilgiye sadece birkaç sitede rastlanmıştır. Bu eksiklik, odaların açıklık ve bilgi sağlama yönünde yeterliliğinin düşük olduğunu

göstermektedir. İstihdam fırsat ve olanakları açısından inceleme yapıldığında, sevindirici bir biçimde çoğu sitede iş arayanlarla eleman arayanların buluşturulmasına yönelik uygulamalar ve CV bankaları mevcuttur.

4.7 Katılım, Dayanışma ve Demokratikleşme

Değişkenler	Toplam Sayı	Var		Yok	
		Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
On-line üyelik	53	11	20.8	42	79.2
Üye listesi	53	28	52.8	25	47.2
On-line anket	53	11	20.8	42	79.2
Forum	53	15	28.3	38	71.7
Üyelere özel giriş alanı	53	20	37.8	33	62.2
Haber alarmı	53	2	3.8	51	96.2
Diğer odalarla bağlantı	53	13	24.5	40	75.5

Katılım, Dayanışma ve Demokratikleşme özelliklerine bakıldığında, genel olarak bu özelliklerin tüm odalardaki bulunma yüzdelerinin düşük olduğu söylenebilir. Odaların yaklaşık %53'ünde bulunan ve üyelerin iletişim bilgilerini içeren üye listesi; üyeler arası iletişim ve dayanışma sağlanması açısından çok faydalı bir uygulama olarak nitelendirilebilir. Web sitelerinin yaklaşık %21'inde karşılaşılan online anket uygulaması genellikle web sitelerinin iyileştirilmesine yönelik görüş talebini içermektedir. Bir kısmı ise sosyal içeriklidir. Üyelerin karşılıklı bilgi ve görüş alışverişi yapmasına imkan veren forum uygulamasına ise oda web sitelerinin yalnızca yaklaşık %28'inde rastlanması, bu uygulamanın öneminin göz ardı

edildiğini göstermektedir. Oda web sitelerinin kurulma amaçlarından biri de iletişim masraflarından sağlanacak tasarruftur. İncelenen iki sitede karşılaşılan "Haber Alarmı" uygulaması bu amaca yönelik kullanılabilir etkin bir araç olarak değerlendirilmektedir. Bu uygulamanın esası, meslek mensuplarını, kendilerini ilgilendirebilecek güncel gelişmelerden anında haberdar edebilmektir. Bu amaçla, söz konusu uygulamanın yaygınlaştırılması iletişim etkinliği ve tasarrufu açısından kolaylık sağlayacaktır. Web sitelerinin diğer meslek odalarının sitelerine bağlantı içermesi, yine dayanışma ve demokratikleşme açısından olumlu bir gösterge olarak kabul edilebilir.

4.8 Finansal Bilgi

Değişkenler	Toplam Sayı	Var		Yok	
		Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Mali Tablolar	53	5	9.4	48	90.6

İncelenen sitelerin çoğunda finansal tablo bilgilerinin olmaması, katılım ve demokrasiyi esas alan odaların, kamuyu bilgilendirme ve şeffaflık noktasında yeterli çabayı göstermediklerinin bir

göstergesi olarak kabul edilebilir. Halbuki odaların topluma ve oda üyelerine karşı faaliyetlerinin finansal sonuçları hakkında bilgi vermesi odaya duyulan güveni artıracaktır.

4.9 Yayınlar

Değişkenler	Toplam Sayı	Var		Yok	
		Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Oda bülteni	53	7	13.2	46	86.8

Makale	53	7	13.2	46	86.8
Dergi	53	8	15	45	85
Kitap	53	17	32	36	68
Tez	53	1	1.9	52	98.1
Oda tarafından yayımlanan dergi-kitap	53	8	15	45	85

Yayınlar açısından değerlendirilme yapıldığında, odaların web sitelerinde bilimsel yayınlara oldukça düşük seviyede yer verildiği görülmektedir. Oysa ki mesleğin küreselleştiği günümüzde, meslek

mensuplarının kendilerini geliştirmesi yönünde motive edilmelerine olanak sağlayan her türlü bilimsel nitelikli dokümanın web sitelerinde yer alması faydalı olacaktır.

4.10 Mesleki Bilgiler

Değişkenler	Toplam Sayı	Var		Yok	
		Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Mevzuat	53	37	70	16	30
Muhasebe Standartları	53	7	13.2	46	86.8
Uluslararası Mesleki Kuruluşlar	53	10	18.9	43	81.1
Mali Takvim	53	22	41.5	31	58.5
Mali Rehber	53	22	41.5	31	58.5
Mesleki Ücret Tarifesi	53	24	45.3	29	54.7
Ekonomik Veriler	53	31	58.5	22	41.5
Sosyal Güvenlik Bilgileri	53	28	52.8	25	47.2
Matbu formlar	53	31	58.5	22	41.5

Mesleki bilgi içerikleriyle ilgili ise siteler arasında belirgin farklılıklar bulunmamaktadır. Sitelerin %70'inde mevzuat bilgilerine yer verilmektedir. Mali takvim, mali rehber ve mesleki ücret tarifesi ise genellikle "pratik bilgiler" adı altında yer almaktadır. Burada belirtilmesi gereken husus, muhasebe standartlarına yalnızca sitelerin yaklaşık %13'ünde yer verilmiş olmasıdır. Bir çok sitede ise muhasebe standartlarının tam

metni için TÜRMOB sitesine link verildiği görülmüştür. Konuyla ilgili olarak bir odanın web sitesinde yapılan açıklamada, telif hakkı sebebiyle bu tür uygulamaya gidildiği belirtilmiştir. Ayrıca yine IFAC gibi uluslararası mesleki kuruluşlar da, birçok sitede "linkler" başlığı altında yer almaktadır. Meslek mensupları açısından önemli olan Sosyal güvenlik bilgileri sitelerin yaklaşık %53'ünde yer almaktadır.

4.11 Staj

Değişkenler	Toplam Sayı	Var		Yok	
		Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Staj Yönetmeliği	53	16	30	37	70
Stajyer Olabilme Koşulları	53	21	39.6	32	60.4
Sınav Yönetmeliği	53	15	28.3	38	71.7
Sınav Takvimi	53	22	41.5	31	58.5
Başvuru Formları	53	17	32	36	68
Sınav Sonuçları	53	4	7.5	49	92.5
Mesleki Sınavlarda Çıkmış Sorular	53	8	15	45	85

Odaların sitelerinde belki de en fazla yer alması gereken staja ilişkin bilgilere çok düşük düzeyde rastlanması dikkat çekicidir. Özellikle adayların birincil olarak başvuracağı kaynak olan oda web sitelerinde staj ve sınav yönetmeliklerinin olmaması, stajyer olabilmek koşullarına yer verilmemesi, yine

adaylara sınav öncesi yol gösterebilecek nitelikteki sınav takvimi ve geçmiş yıllar sınav sorularının bulunmaması önemli bir eksikliklerdir. Sınav sonuçları için ise sitelerde genellikle TESMER'e link verilmektedir.

4.12 Eğitim

Değişkenler	Toplam Sayı	Var		Yok	
		Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
SMMMM Staja Başlama Hazırlık Kursu	53	12	22.6	41	77.4
SMMMM Yeterlilik Sınavı Hazırlık Kursu	53	11	20.8	42	79.2
YMM Kursu	53	4	7.5	49	92.5
Oda Seminerleri	53	17	32	36	68
Panel	53	4	7.5	49	92.5
Sempozyum	53	6	11.3	47	88.7
Meslek Dışı Kurslar	53	10	18.9	43	81.1

Çalışmada dikkat çeken diğer bir konu da, odaların büyük çoğunluğunun mesleki anlamda eğitim faaliyetlerinde bulunmuyor olmasıdır. Serbest Muhasebeci Mali Müşavir Staja Başlama Hazırlık Kursu düzenleyen oda sayısı 12, Yeterlilik sınavına hazırlık kursu düzenleyen oda sayısı 11, Yeminli Mali Müşavirlik kursu düzenleyen oda sayısı ise yalnızca 4'dür. Odaların %32'si genellikle üyelerine yönelik seminerler düzenlemektedir. Odaların çoğunun henüz kurumsallaşma sürecini tamamlamamış olması ve bu doğrultuda gerekli altyapıya ve maddi olanaklara sahip olmaması, panel ve sempozyum düzenleme oranlarının düşük olmasının muhtemel nedeni olarak düşünülmektedir.

5. Sonuç

Bu çalışmada, Türkiye'deki SMMM Odalarının Web siteleri; Kurumsal Bilgi, İletişim, Güncellik, Site Özellikleri, Sosyal Konular, İnsan Kaynakları, Katılım, Danışmanlık ve Demokratikleşme, Finansal Bilgi, Yayınlar, Mesleki Bilgiler, Staj ve Eğitim başlıkları altında belirlenen ölçütler çerçevesinde içerik analizine tabi tutulmuştur.

Özellikle, eğitim, staj ve yayınlar konusunda bilgilere sitelerin çoğunda yer verilmediği tespit edilmiştir. Oysaki bir bilgi sitesi niteliğinde olan SMMM Odalarının, mesleğe katılımın artması ve mevcut üyelerin kendilerini geliştirmesi açısından bu bilgilere daha fazla yer vermesi uygun olacaktır.

Bazı internet sitelerinde yer alan bilgiler, sitede gelişigüzel şekilde yer aldığından kullanıcı açısından istenen bilgiye ulaşmada zorluklara ve vakit kaybına neden olmaktadır. Duyurular haricindeki diğer bilgiler (mevzuat, staj vb) için kendi bölümlerini oluşturmaları site içi dağılımı engelleyerek, hem kullanım etkinliğini artıracak hem de görsel açıdan tatmin edici olacaktır.

Sitelerde gözlenen önemli bir eksiklikte, bazı konularda bilgilerin güncellenmemiş olmasıdır. Bu durum ise oda web sitelerinin ziyaret edilme oranını azaltarak siteye olan güvenilirliği olumsuz etkileyecektir.

Özellikle meslek açısından önemli sayılabilecek bilgilere sitelerin bir kısmında direkt yer verilmeyip ilgili sitelere (TÜRMOB, İSMMMO, TESMER, SSK vb.) link verildiği görülmektedir.

Oysaki bu tip bilgilere meslek mensubunun siteden direkt ulaşabilmesi gerekmektedir.

Yine online anket uygulamasının ve forum sayfalarının sitelerde yer alması, ekonomik ve bilimsel bilgi paylaşımı ve meslek mensuplarının görüşleri çerçevesinde sitenin zenginleştirilmesi açısından fayda sağlayacaktır. Meslek mensuplarının bağlı oldukları odalardan beklentilerine yönelik çalışmaların yapılması oda site-lerinin içerik yönünden zenginleşmesine katkı sağlayabilecektir.

Son olarak, web sitesi en çok ziyaret edilen oda birliklerinden biri olan Türmob web sitesinin, çalışmada kullanılan kriterler açısından değerlendirilmesi bu kuruluşa bağlı odaların da sunduğu hizmetlerin kalitesini artıracak ve daha iyi bir bilgi-teknoloji işbirliği gerçekleştirilebilecektir.

Kaynakça

Altunışık, Remzi ve ötekiler (2004). **Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri-SPSS Uygulamalı**, Sakarya: Sakarya Kitabevi.

Anbar, Adem (2003). "Firma Tanıtımında Web Sitesinin Dizaynı ve İçeriğinin Önemi ve Başarı Koşulları" **İş-Güç Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi**. 1 (2003).

Bayraktaroğlu, Serkan ve Mert, Kazım. (2004 Mayıs). "Türkiye'de Bilgi Teknolojileri

Kullanımında Sektörel Farklılıklar: Şirketlerin İnternet Sitelerinin İçerik Çözümlemesi". **Bilgi Teknolojileri Kongresi**. Denizli'de sunulan bildiri.

Bilge, Semih (2004 Kasım). "e-Devlet Uygulamaları Kapsamında Gelirler Genel Müdürlüğü Web Sitesinin "TÜBİTAK Web Sitesi Yarışma Kriterleri" Açısından Değerlendirilmesi". **3. Ulusal Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi**. Eskişehir'de sunulan bildiri.

Gümüş, Mahir ve Benli, Abdurrahman (2005 Eylül). "Türkiye'de Sendika ve Konfederasyon-ların İnternet Sitelerinin İçerik Analizi". **4.Ulusal Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi**. Sakarya'da sunulan bildiri.

Kırçova, İbrahim (1999). **İnternette Pazarlama**. İstanbul: Beta Yayınları.

Robbins, S. S. ve Stylianou (2003). A. C. "Global Corporate Web Sites:An Empirical Investigation of Content and Design". **Information& Management**. 2003.

(Resmi Gazete, 1989, 20194).

Şengel, Salim (2005). "Bilgi Sunma Aracı Olarak Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odaları Web Siteleri İçerik Analizi". **Muhasebe ve Finansman**. 26 (2005): 174-183.

Yıldırım, Ali ve Şimşek, Hasan (1999). **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri**. Ankara: Seçkin Yayınevi.

Yükselen, Cemal ve Suadiye, Gülhan (2001). "Muhasebecilerin ve Mükelleflerin Birbirlerinden Beklentileri". **Mali Çözüm**. 56 (2001): 18-27.

İşsiz Sayısı 2 milyon 333 bin kişiye çıktı						
	TÜRKİYE		KENT		KIR	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Kurumsal olmayan sivil nüfus (000)	68.133	68.897	42.587	43.481	25.546	25.416
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus (000)	48.485	49.215	30.703	31.476	17.783	17.739
İşgücü (000)	23.250	23.523	13.965	14.292	9.285	9.230
İstihdam (000)	20.954	21.189	12.275	12.593	8.679	8.596
İşsiz (000)	2.295	2.333	1.691	1.699	605	634
İşgücüne katılma oranı (%)	48,0	47,8	45,5	45,4	52,2	52,0
İstihdam oranı (%)	43,2	43,1	40,0	40,0	48,8	48,5
İşsizlik oranı (%)	9,9	9,9	12,1	11,9	6,5	6,9
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12,6	12,6	12,5	12,2	13,2	13,8
Genç nüfusta işsizlik oranı (*) (%)	18,7	19,6	21,5	21,8	14,1	15,8
Eksik istihdam oranı (%)	3,6	3,2	3,2	2,7	4,2	3,8
Genç nüfusta eksik istihdam oranı (*) (%)	4,0	3,2	3,1	2,7	5,5	4,1
İşgücüne dahil olmayanlar (000)	25.235	25.692	16.736	17.184	8.499	8.509

Milliyet, 7 Mart 2008

(1) 15-24 yaş grubundaki nüfus.